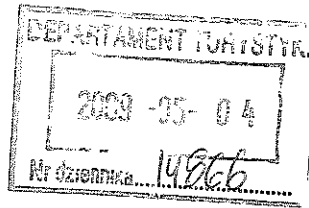

**MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
w WARSZAWIE**
ul. Jagiellońska 26
03-719 Warszawa

1000
Dykt. E. Imbric (po)
Ten s. Skuycewicz
Warszawa, 28 kwietnia 2009
M/KO
4.01.08

ON.OP.IV./BH/0728-33/09

**Pani
Katarzyna Sobierajska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Sportu i Turystyki**

Odpowiadając na pismo znak DPK-2974/09/EK z dnia 30 marca 2009 roku, w sprawie wyrażenia opinii, przedstawiam poniżej uwagi do *projektu Ustawy o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz o zmianie ustawy – Kodeks wykroczeń*.

1. dot. pkt 12 propozycji zmian – odnośnie zapisów art. 10a i wykreślenia pkt 3 -5 proponujemy utrzymać zapis pkt 3 w brzmieniu :
pkt 3 „powtarzającego się niedopełnienia przez przedsiębiorców obowiązków określonych w rozdziale 3 oraz art. 30 ustawy”,
2. dot. pkt 18 propozycji zmian - odnośnie zapisów art. 14 ust. 5 po słowach „istotne warunki umowy” proponujemy dopisać „w tym ceny imprezy”,
3. dot. pkt 19 propozycji zmian – odnośnie zapisów w art. 16b ust 6 proponujemy dodanie na końcu zdania „zarówno co do treści jak i wysokości roszczeń”
Powyższe zapisy mają na celu poprawę skuteczności ochrony konsumentów usług turystycznych poprzez danie min. marszałkom prawa do interwencji w przypadkach powtarzających się naruszeń zapisów ustawy. Z dotychczasowej praktyki wynika, że działania naszego Urzędu w tym zakresie mają dużą skuteczność.
4. dot. pkt 22 propozycji zmian – art. 20 ust. 7 zdanie 2
„ (...) *Dopuszczalne jest powierzenie przez organizatora turystyki pełnienia funkcji rezydenta osobie nieposiadającej uprawnień pilota wycieczek, jeżeli w umowie o imprezę turystyczną organizator turystyki zamieści informację, iż osoba pełniąca funkcję rezydenta nie posiada uprawnień pilota wycieczek. (...)*”

Wobec braku ograniczeń dla powierzania pełnienia funkcji pilota wycieczek osobie rezydenta nieposiadającego uprawnień pilota wycieczek w rozumieniu Ustawy, istnieje możliwość, iż organizatorzy turystyki będą powszechnie korzystać z możliwości

rezygnowania z zatrudniania na funkcji rezydenta osób z uprawnieniami pilota wycieczek.

W rezultacie wytworzy się nierównowaga polegająca na tym, iż zadania pilota, o których mowa w ust. 20 ust. 3 Ustawy będą mogły być wykonywane zarówno przez osobę, która zdobywa stosowne uprawnienia kosztem inwestycji czasu własnego i nakładów pieniężnych jak i osobę, która takich uprawnień nie posiada, a dla której jedynym tytułem do wypełniania zadań pilota jest powierzenie funkcji rezydenta przez organizatora turystyki. Tę nierównowagę dodatkowo wzmacnia fakt, iż działalność osób posiadających uprawnienia pilota podlega różnym regulacjom i obostrzeniom ustawowym, w tym, w szczególności, możliwości kontroli ze strony organów administracji, podczas gdy Ustawa nie precyzuje, czy te same obostrzenia będą dotyczyły osób piastujących funkcję rezydenta nieposiadającego uprawnień pilota wycieczek.

5. dot. pkt 26 propozycji zmian – propozycja uchylecia art. 23 ust. 2 w zw. z art. 28 ust. 5 Ustawy

W aktualnym stanie prawnym identyfikator przewodnika turystycznego i pilota wycieczek pozostawał ważny do upływu terminu ważności badań lekarskich osoby czynnie pełniące ww. funkcje. Po okresie upływu ważności identyfikator podlegał wymianie pod warunkiem dostarczenia do Urzędu Marszałkowskiego bieżącego zaświadczenia o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania ww. funkcji, wystawionego przez lekarza medycyny pracy.

W rezultacie wykreślenia ust. 2 art. 23 Ustawy znika obowiązek przedstawiania przez przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek właściwemu Marszałkowi aktualnych badań lekarskich, co dotychczas stanowiło podstawę wydania nowego identyfikatora. Jednak w świetle obowiązujących przepisów Ustawy wciąż aktualny pozostaje obowiązek posiadania przez przewodnika turystycznego/ pilota wycieczek identyfikatora, którego istotnym elementem, wedle stanu na dzień dzisiejszy, jest ważność badań lekarskich. Należy zatem rozstrzygnąć, przypuszczalnie na gruncie rozporządzenia wykonawczego do znowelizowanej Ustawy, jak powinien wyglądać nowy wzór / elementy obowiązkowe identyfikatora, ze szczególnym uwzględnieniem ewentualnego ujęcia wymogu ważności badań lekarskich jako podstawy do wydania identyfikatora.

6. dot. pkt 32 propozycji zmian – art. 29 ust. 1 pkt 1 i pkt 2

- a. pkt 1 - kontrola uprawnień co do ich obszaru i ważności

Napotykałym na duże trudności w realizacji Ustawy jest problem kontroli osób wykonujących bez uprawnień zadania przewodnika turystycznego i pilota wycieczek.

Ustawa o usługach turystycznych nakłada na marszałka obowiązek przeprowadzania kontroli osób wykonujących zadania przewodnika turystycznego i pilota wycieczek z zakresu posiadanych uprawnień oraz poprawności wykonywania zadań przewodnika turystycznego i pilota wycieczek.

Zgodnie z Ustawą, obowiązkiem pilotów wycieczek i przewodników turystycznych jest posiadanie stosownej legitymacji oraz aktualnego identyfikatora, noszonego w widocznym miejscu, podczas pełnienia obowiązków.

Ze względu na fakt, że pracownikom Urzędu Marszałkowskiego nie przysługuje prawo legitymowania osób zarówno posiadających jak i nieposiadających uprawnień

przewodnika turystycznego /pilota wycieczek zasadne jest, aby kontrole takie przeprowadzane były przez tzw. służby państwowe (mundurowe):

- Policję oraz Funkcjonariuszy Inspekcji Transportu Drogowego (ITD) – kontrole podczas przejazdów, które w przypadku usług turystycznych są najskuteczniejsze, ✓
- Straż Graniczną przy przekraczaniu granicy państwa (pilotów), ✓
- w miastach Straż Miejską – możliwość przeprowadzenia postępowania mandatowego w stosunku do osób nieposiadających wymaganych uprawnień, a w przypadku odmowy przyjęcia mandatu przez obwinionego mogą skierować wobec niego wniosek o ukaranie do właściwego Sądu Grodzkiego. ✓

b. pkt 2 - kontrola w zakresie poprawności wykonywania zadań

Aktualnie brakuje instrumentów prawnych, finansowych, kadrowych oraz logistycznych, które umożliwiłyby kontrolę poprawności merytorycznej wykonywania zadań przez przewodników turystycznych /pilotów wycieczek powierzonych im zadań.

propozycja wykreślenia art. 29 ust. 2

Projekt art. 30 Ustawy nakłada na organizatora turystyki obowiązek zapewnienia klientom uczestniczącym w imprezach turystycznych opiekę osób posiadających kwalifikację odpowiednią do rodzaju imprezy. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, za odpowiednią kwalifikację uważa się uprawnienia pilota wycieczek lub (w sytuacjach wyspecyfikowanych w Ustawie) – przewodnika specjalistycznego lub lokalnego.

W kontekście bieżącego jak i proponowanego brzmienia art. 30 Ustawy, należy krytycznie odnieść się do propozycji wykreślenia art. 29 ust. 2, gdyż zabieg ten w praktyce spowoduje brak możliwości kontrolowania i sankcjonowania organizatora turystyki w zakresie ciążącego na nim obowiązku zapewnienia klientom opieki pilota wycieczki / przewodnika turystycznego.

Obserwacje z dotychczas przeprowadzanych działań kontrolnych potwierdzają ich zasadność, gdyż przyczyniają się one do zwiększenia pewności, iż osoby zatrudniane do pełnienia zadań przewodników turystycznych /pilotów wycieczek z reguły posiadały wymagane uprawnienia.

7. dot. pkt 33 propozycji zmian - art. 30 ust. 2

„(...) Organizatorzy turystyki są obowiązani wystawić pilotom wycieczek lub przewodnikowi turystycznemu pisemne zlecenie, określając w nim miejsce (obszar) i czas świadczenia usługi a także, jeżeli jest to konieczne, upoważnienie do działania w imieniu organizatora w zakresie niezbędnym do prowadzenia imprezy turystycznej. (...)”

Charakter czynności podejmowanych przez pilota wycieczek i przewodnika turystycznego wskazuje, iż posiada on w niezbędnym zakresie legitymację do reprezentowania organizatora (np. poprzez realizowanie programu będącego przedmiotem umowy pomiędzy organizatorem a klientem, czuwanie w imieniu organizatora turystyki, nad sposobem świadczenia usług na rzecz klientów, etc.). Wskazuje na to również proponowane brzmienie art. 20 ust. 2 i ust. 3 Ustawy.

Zawężenie upoważnienia do działania w imieniu organizatora poprzez proponowany przepis art. 30 ust. 2 wydaje się sprzeczne z proponowanym brzmieniem art. 20 ust. 2 i ust. 3 Ustawy i celem Ustawy, jakim jest ochrona słuszych interesów klienta. Przepis może stać się bowiem przeszkodą w dochodzeniu roszczeń od organizatorów w zakresie, w jakim wynikają one z działań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek

poprzez zasłanianie się brakiem formalnego upoważnienia pilota i przewodnika do działania w imieniu organizatora. Ponadto przepis nie wprowadza żadnych kryteriów rozstrzygania, kiedy upoważnienie do działania w imieniu organizatora jest konieczne, co może spowodować, iż organizatorzy będą masowo wyłączać swoją odpowiedzialność za większość działań pilota lub przewodnika.

8. dot. pkt. 39 propozycji zmian - art. 38 ust. 1a

„ (...) Wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce położenia obiektu hotelarskiego, może dokonywać zaszeregowania obiektów hotelarskich do poszczególnych rodzajów, nadawać im kategorię i prowadzić ich ewidencję na podstawie porozumienia marszałka województwa i wójta (burmistrza, prezydenta miasta).”

Przekazanie możliwości dokonywania zaszeregowania obiektów hotelarskich do poszczególnych rodzajów, nadawania im kategorii i prowadzenia ich ewidencji na podstawie porozumienia marszałka województwa i wójta (burmistrza, prezydenta miasta) przez organy samorządowe szczebla podstawowego budzi naszym zdaniem szereg wątpliwości, tj.:

- a) nie ma uzasadnienia formalnego i merytorycznego,
- b) dotychczasowy system kategoryzacyjny obiektów hotelarskich przez jednego organizatora procesu kategoryzacyjnego tj. marszałków województwa wykształcił wyspecjalizowaną kadrę urzędniczą specjalizującą się w ww. pracach,
- c) działalność urzędów marszałkowskich charakteryzuje się dużą niezależnością od ewentualnych wpływów lokalnych na podejmowane decyzje,
- d) dotychczasowa realizacja zapisów dot. obowiązkowych kontroli 3-letnich przynosi bardzo dużo pozytywnych efektów (obiekty są wyposażone zgodnie z obowiązującymi wymogami dla danego rodzaju i kategorii, zapewniają bezpieczeństwo przebywających w nich gości),
- e) z przeprowadzonych rozmów z przedstawicielami gmin jak i przekazywanych przez nich informacji dotyczących obiektów znajdujących się na ich terenie wynika, że całokształt spraw wynikających z ustawy o usługach turystycznych prowadzona jest przez osoby nie mające z nią nic wspólnego (przypadkowe),
- f) zmiany proponowane przez ustawodawcę nie wpływają na szybkość załatwienia sprawy (wnioski kategoryzacyjne i przepisy dostępne na stronach internetowych, termin załatwienia sprawy wynika z Kpa),

Proponowane zmiany w procesie kategoryzacyjnym mogą spowodować:

- brak jednoznacznej interpretacji przepisów przez organy samorządowe różnych szczebli (w tym możliwe wpływy lokalne na podejmowane decyzje),
- duże opóźnienia w przekazywaniu danych do Ministerstwa,
- w/w zmiany spowodują spadek rangi „obektu skategoryzowanego” (marszałek województwa – wójt gminy).

Dotychczasowy system kategoryzacyjny prowadzony przez marszałków województwa się sprawdził – brak odwołań od decyzji marszałka, brak skarg gestorów na w/w organy jak i skarg na obiekty skategoryzowane.

Jednocześnie informuję, że z wieloletniego doświadczenia Samorządu Województwa Mazowieckiego wynika, iż przesłane propozycje nie wyczerpują wszystkich niezbędnych zmian, jakie należałoby wprowadzić w przedmiotowej ustawie.

Biorąc powyższe pod uwagę poniżej przekazuję pod rozwagę zmiany, które zdaniem Samorządu Mazowieckiego powinny zostać dodatkowo wprowadzone:

1. dot. pkt 18 propozycji zmian - odnośnie zapisów art. 14 ust. 5 po słowach „istotne warunki umowy” proponujemy dopisać „w tym ceny imprezy”,
2. dot. pkt 22 propozycji zmian – art. 20 ust. 7 zdanie 2

„ (...) Dopuszczalne jest powierzenie przez organizatora turystyki pełnienia funkcji rezydenta osobie nieposiadającej uprawnień pilota wycieczek, jeżeli w umowie o imprezę turystyczną organizator turystyki zamieści informację, iż osoba pełniąca funkcję rezydenta nie posiada uprawnień pilota wycieczek. (...)”

Wobec braku ograniczeń dla powierzania pełnienia funkcji pilota wycieczek osobie rezydenta nieposiadającego uprawnień pilota wycieczek w rozumieniu Ustawy, istnieje możliwość, iż organizatorzy turystyki będą powszechnie korzystać z możliwości rezygnowania z zatrudniania na funkcji rezydenta osób z uprawnieniami pilota wycieczek.

W rezultacie wytworzy się nierównowaga polegająca na tym, iż zadania pilota, o których mowa w ust. 20 ust. 3 Ustawy będą mogły być wykonywane zarówno przez osobę, która zdobywa stosowne uprawnienia kosztem inwestycji czasu własnego i nakładów pieniężnych jak i osobę, która takich uprawnień nie posiada, a dla której jedynym tytułem do wypełniania zadań pilota jest powierzenie funkcji rezydenta przez organizatora turystyki. Tę nierównowagę dodatkowo wzmacnia fakt, iż działalność osób posiadających uprawnienia pilota podlega różnym regulacjom i obostrzeniom ustawowym, w tym, w szczególności, możliwości kontroli ze strony organów administracji, podczas gdy Ustawa nie precyzuje, czy te same obostrzenia będą dotyczyły osób piastujących funkcję rezydenta nie posiadającego uprawnień pilota wycieczek.

3. dot. pkt 32 propozycji zmian – art. 29 ust. 1 pkt 1 i pkt 2
 - a. pkt 1 - kontrola uprawnień co do ich obszaru i ważności

Napotykałym na duże trudności w realizacji Ustawy jest problem kontroli osób wykonujących bez uprawnień zadania przewodnika turystycznego i pilota wycieczek.

Ustawa o usługach turystycznych nakłada na marszałka obowiązek przeprowadzania kontroli osób wykonujących zadania przewodnika turystycznego i pilota wycieczek z zakresu posiadanych uprawnień oraz poprawności wykonywania zadań przewodnika turystycznego i pilota wycieczek.

Zgodnie z Ustawą, obowiązkiem pilotów wycieczek i przewodników turystycznych jest posiadanie stosownej legitymacji oraz aktualnego identyfikatora, noszonego w widocznym miejscu, podczas pełnienia obowiązków.

Ze względu na fakt, że pracownikom Urzędu Marszałkowskiego nie przysługuje prawo legitymowania osób zarówno posiadających jak i nieposiadających uprawnień przewodnika turystycznego /pilota wycieczek zasadne jest, aby kontrole takie przeprowadzane były przez tzw. służby państwowe (mundurowe):

- Policję oraz Funkcjonariuszy Inspekcji Transportu Drogowego (ITD) – kontrole podczas przejazdów, które w przypadku usług turystycznych są najskuteczniejsze,
 - Straż Graniczną przy przekraczaniu granicy państwa (pilotów),
 - w miastach Straż Miejską – możliwość przeprowadzenia postępowania mandatowego w stosunku do osób nieposiadających wymaganych uprawnień, a w przypadku odmowy przyjęcia mandatu przez obwinionego mogą skierować wobec niego wnioski o ukaranie do właściwego Sądu Grodzkiego.
- b. pkt 2 - kontrola w zakresie poprawności wykonywania zadań

Aktualnie brakuje instrumentów prawnych, finansowych, kadrowych oraz logistycznych, które umożliwiłyby kontrolę poprawności merytorycznej wykonywania zadań przez przewodników turystycznych /pilotów wycieczek powierzonych im zadań.

Marszałek Województwa

Adam Struzik

Sprawę prowadzi
Botond Héjj
tel: (022) 59 79 229
b.hejj@mazovia.pl
ESOD: